



ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ

Διευθυντής: **Καθηγητής ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, MD, PhD**

Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ

Αρ. Πρ: **1516023014**
Ημ: **12/04/16**



1516023014

Μικράς Ασίας 75, 115 27 Γουδή - Αθήνα

Τηλ.: 210-7462508

Fax: 210-7462703

E-mail: papavas@med.uoa.gr

Αθήνα, 12 Απριλίου 2016
Αριθ. Πρωτ.: 759

Προς
τον Πρόεδρο
της Ιατρικής Σχολής
Καθηγητή κ. Πέτρο Π. Σφηκάκη

ΘΕΜΑ: Ύλη Κατατακτηρίων Εξετάσεων Ακαδημαϊκού έτους 2016-2017 (σχετικό
έγγραφο σας με αριθ. πρωτ. **1516022309/06-04-2016**)

Κύριε Πρόεδρε,

Σε απάντηση του παραπάνω εγγράφου σας αποστέλλω την ύλη των
Κατατακτηρίων Εξετάσεων και τα σχετικά με αυτήν προτεινόμενα συγγράμματα για
το Ακαδημαϊκό Έτος 2016-2017 για το μάθημα **ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ Ι και**
ΙΙ.

Με τιμή,



Καθηγητής Αθανάσιος Γ. Παπαβασιλείου

ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016-2017
ΥΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ‘ΓΕΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ Ι και ΙΙ’

Προτεινόμενα Συγγράμματα:

- «**Αρχές Χημείας Μοριακή Προσέγγιση**» (Nivaldo J. Tro), 1η
έκδ./2012, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD
KAI
- «**Lehninger Βασικές Αρχές Βιοχημείας**» (D.L. Nelson & M.M. Cox),
1η έκδ./2011, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD

ΔΟΜΗ ΑΤΟΜΟΥ – ΧΗΜΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ

Δομή της ύλης, Δυαδική υπόσταση του φωτός (κύμα-σωματίδιο), Ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, Φάσμα απορρόφησης-εκπομπής, Ατομικά τροχιακά Η, Κβαντικοί αριθμοί, Κανόνες πλήρωσης τροχιακών, Ενέργεια ιονισμού-Ηλεκτρονική συγγένεια, Περιοδικός Πίνακας, Ηλεκτραρνητικότητα, Μέγεθος ατόμων-ιόντων, Υβριδικά τροχιακά, Μοριακή γεωμετρία (Θεωρία VSEPR), Μοριακά Τροχιακά

ΔΙΑΜΟΡΙΑΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ – ΔΙΑΛΥΜΑΤΑ – ΟΞΕΑ-ΒΑΣΕΙΣ

Είδη Διαμοριακών Δυνάμεων, Ασθενείς αλληλεπιδράσεις και βιομόρια, Το νερό ως διαλύτης (Οι ιδιότητες του υγρού νερού και τα χαρακτηριστικά των αλληλεπιδράσεων σε αυτό τον διαλύτη - Διαλυτότητες-Ενεργότητα), Οξέα και βάσεις κατά Arrhenius - Bronsted-Lowry - Lewis, Πυρηνόφιλα και ηλεκτρονιόφιλα αντιδραστήρια, Ιονισμός ασθενών μονοπρωτικών οξέων και βάσεων - Ιονισμός πολυπρωτικών οξέων, Ρυθμιστικά διαλύματα, Συσχέτιση των σταθερών ιονισμού και δομής των αλειφατικών οξέων και βάσεων - Επαγωγική δράση (-I και +I επαγωγικό φαινόμενο) ομάδων, Αμινοξέα - Οξεοβασική κατάλυση και ενεργό κέντρο, Ρύθμιση του pH του αίματος (το ρυθμιστικό σύστημα $\text{HCO}_3^-/\text{CO}_2$)

ΘΕΡΜΟΔΥΝΑΜΙΚΗ – ΒΙΟΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ

Αρχές Θερμοδυναμικής – Εσωτερική Ενέργεια ΔΕ, Ενθαλπία ΔΗ, Εντροπία ΔS, Ελεύθερη ενέργεια ΔG, Χημική Ισορροπία, Σχέση ΔG με σταθερά χημικής ισορροπίας, Αρχές βιοενεργητικής, Σύζευξη βιοχημικών αντιδράσεων, Ρόλος του ATP ως ενεργειακό νόμισμα, Ρόλος άλλων μορίων που αποθηκεύουν ωφέλιμο έργο στον οργανισμό

ΧΗΜΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΗ

Ταχύτητα Χημικών αντιδράσεων, Νόμος ταχύτητας-σταθερά ταχύτητας , Ολοκληρωμένοι νόμοι ταχύτητας – χρόνος ημιζωής , Μηχανισμοί αντιδράσεων – στοιχειώδεις αντιδράσεις, Θεωρία συγκρούσεων- ενέργεια ενεργοποίησης – εξίσωση Arrhenius, Καταλύτες/ένζυμα

ΟΞΕΙΔΟΑΝΑΓΩΓΗ

Αριθμός οξείδωσης – Ισοστάθμιση οξειδοαναγωγικών αντιδράσεων, Γαλβανικά στοιχεία – Ημιαντιδράσεις, Ηλεκτρεγερτική Δύναμη Στοιχείων, Σχέση ΔG και πρότυπου δυναμικού στοιχείου, Εξίσωση Nernst, Βιολογικές οξειδοαναγωγικές αντιδράσεις με NAD/NADH και FAD/FADH₂

Η ΧΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΩΡΑΚΑ – ΣΤΕΡΕΟΧΗΜΕΙΑ

Δομές του άνθρακα – Ταξινόμηση οργανικών ενώσεων – Λειτουργικές οργανικές χημικές ομάδες που συμμετέχουν στα βιομόρια – Χημικές αντιδράσεις και χημικοί δεσμοί που απαντώνται στα βιομόρια - Στερεοχημικοί τύποι – Στερεοϊσομερή – Οπτική ενέργοτητα – Πολωσίμετρο – Οπτική ισομέρεια – Απεικονίσεις Fisher – Ασύμμετρο άτομο C – Εναντιομέρεια – Ιδιότητες Εναντιομερών – Απεικόνιση και χαρακτηρισμός Εναντιομερών (D, L, και R, S) – Κυκλικές μορφές σακχάρων – Ανωμερή σάκχαρα – Πολυστροφισμός – Ανωμερίωση σακχάρων

ΥΔΑΤΑΝΩΡΑΚΕΣ ΚΑΙ ΓΛΥΚΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

Μονοσακχαρίτες (αλδόζες και κετόζες) - Ημιακετάλες και κετάλες – Ανωμερή και φαινόμενο ανωμερείωσης – Αναγωγικά σάκχαρα – Μη αναγωγικά σάκχαρα – Σημαντικά μέλη μονοσακχαριτών – Γλυκοζίτες – O- και N-Γλυκοζιτικός δεσμός – Δισακχαρίτες – Σημαντικά μέλη δισακχαριτών – Πολυσακχαρίτες – Κυτταρίνη – Άμυλο – Γλυκογόνο – Φωσφορυλώση Γλυκόζης – Φωσφορυλώση γλυκογόνου –

Ετεροπολυσακχαρίτες – Γλυκοζαμινογλυκάνες – Υαλουρονικό Οξύ – Συζευγμένα σάκχαρα – Πρωτεογλυκάνες – Γλυκοπρωτεΐνες – Οι υδατάνθρακες ως πληροφοριακά μόρια – Λεκτίνες – Σελεκτίνες – Λεκτίνη του ιού της γρίπης – Λεκτίνη του ιού του έρπητα – Λεκτίνη του Ελικοβακτηριδίου του πυλωρού - Πέψη υδατανθράκων – Διαβήτης – Γαλακτοζαιμία – Δυσανεξία στη λακτόζη – Νοσήματα γλυκογόνου – Σάκχαρα και ομάδες αίματος - Σάκχαρα και Οδοντική πλάκα

ΑΜΙΝΟΞΕΑ, ΠΕΠΤΙΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ

Αμινοξέα – Κοινά δομικά χαρακτηριστικά – L-στερεοϊσομερή – Ταξινόμηση με βάση την ομάδα R – Σπάνια αμινοξέα με σημαντικές λειτουργίες – Δράση ως οξέα και βάσεις – Αντίδραση φωσφορικών ομάδων με αμινοξέα (σερίνη, θρεονίνη, τυροσίνη) – Ακετυλίωση αμινοξέων - Αντίδραση σακχάρων με αμινοξέα (O- και N- Γλυκοζιτικός δεσμός) – Σχηματισμός και ιδιότητες πεπτιδικού δεσμού – Πρωτοταγής δομή των πρωτεΐνων – Δευτεροταγής δομή των πρωτεΐνων (α-έλικα και β' διαμόρφωση) – Τριτοταγής και τεταρτοταγής δομή των πρωτεΐνων - Μετουσίωση και πτύχωση των πρωτεΐνων – Πρωτεΐνες Μοριακοί συνοδοί- Νοσήματα Prion – Δομή και λειτουργία πρωτεΐνών α-κερατίνης – Κολλαγόνου – Μυοσφαιρίνης – Αιμοσφαιρίνης – Φωσφορυλίωση των πρωτεΐνων

ENZYMA – ΣΥΝΕΝΖΥΜΑ

Εισαγωγή στα ένζυμα - Πώς δρουν τα ένζυμα - Η κινητική των ενζύμων προσφέρεται για την κατανόηση του μηχανισμού τους - Παραδείγματα ενζυμικών αντιδράσεων - ρυθμιστικά ένζυμα – Καταλύτες – Δομή ενζύμων – ισοένζυμα – ενζυμική κινητική – εξίσωση Michaelis-Menten – διερεύνηση εξίσωσης Michaelis-Menten και διάγραμμα Lineweaver Burk – ενζυμική αναστολή – συναγωνιστική – μη συναγωνιστική – ασυναγωνιστική – Άλλοστερικά ένζυμα – Ταξινόμηση και ονοματολογία των ενζύμων

ΛΙΠΙΔΙΑ

Ταξινόμηση Λιπιδίων – Δομή και Λειτουργία Τριγλυκεριδίων – Δομή και Λειτουργία Φωσφολιπιδίων και Σφιγγολιπιδίων – Τα Λιπίδια ως σηματοδοτικά μόρια – στεροειδείς ορμόνες – χολικά άλατα – προσταγλανδίνες και βιταμίνες

ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΕΜΒΡΑΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

Σύσταση και αρχιτεκτονική μεμβρανών - Δυναμική της μεμβράνης - Μεταφορά ουσιών δια μέσω μεμβρανών

ΟΞΕΙΔΩΤΙΚΗ ΦΩΣΦΟΡΥΛΙΩΣΗ

Αντιδράσεις μεταφοράς ηλεκτρονίων στα μιτοχόνδρια - Σύνθεση ATP - Ρύθμιση της οξειδωτικής φωσφορυλίωσης - Μιτοχονδριακά γονίδια: προέλευση και συνέπειες των μεταλλάξεων - Ο ρόλος των μιτοχονδρίων στην απόπτωση και το οξειδωτικό stress

ΝΟΥΚΛΕΟΤΙΔΙΑ ΚΑΙ ΝΟΥΚΛΕΪΚΑ ΟΞΕΑ

Διαμόρφωση νουκλεοτιδίων – Ριβονουκλεοτίδια – Δεοξυριβονουκλεοτίδια – Φωσφοδιεστερικοί δεσμοί – Ολιγονουκλεοτίδια – Πολυνουκλεοτίδια (DNA, RNA)

Από το Σύγγραμμα «Αργές Χημείας Μοριακή Προσέγγιση» (Nivaldo J. Tro), 1η έκδ./2012, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD:

Κεφάλαιο 4 (μόνο 4.9 για αριθμό οξείδωσης), Κεφάλαιο 6, Κεφάλαιο 7, Κεφάλαιο 8, Κεφάλαιο 9, Κεφάλαιο 10, Κεφάλαιο 11 (εκτός 11.8, 11.10, 11.11, 11.12), Κεφάλαιο 12 (εκτός 12.6, 12.7), Κεφάλαιο 13, Κεφάλαιο 14 (εκτός 14.8), Κεφάλαιο 15, Κεφάλαιο 16 (εκτός 16.5, 16.6, 16.7), Κεφάλαιο 17, Κεφάλαιο 18 (εκτός 18.7, 18.8, 18.9)

Από το Σύγγραμμα «Lehninger Βασικές Αργές Βιοχημείας» (D.L. Nelson & M.M. Cox), 1η έκδ./2011, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD:

Κεφάλαιο 1 (1.2, 1.3), Κεφάλαιο 2, Κεφάλαιο 3 (3.1, 3.2), Κεφάλαιο 4, Κεφάλαιο 5 (μόνο 5.1), Κεφάλαιο 6, Κεφάλαιο 7 (7.1-7.4), Κεφάλαιο 8 (8.1-8.3), Κεφάλαιο 10 (εκτός 10.4), Κεφάλαιο 11, Κεφάλαιο 13, Κεφάλαιο 14 [από το 14.1 την παράγραφο 1(Φωσφορυλίωση της γλυκόζης), 14.2], Κεφάλαιο 19 (19.1-19.5)